Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Cvræ Pastoralis Præcipve Circa Repentina & Generaliora

Possevino, Giovanni Battista Bernardino

Coloniæ Agrippinæ, 1645

De Dispensationibvs in gradibus prohibitis. Declarationes Sacræ Congregationis. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42220

Visual Library

120. Sanctus Dominus Noſter Gregor. XIII. ex ſententia Congregationis dixit hoc decreto ſublatum cenſeri impedimentum quoque ſuperuenientis affinitatis poſt contractum matrimonium; quia ſi impedimentum dirimens ſublatum eſt, quod maius eſt: ergo & iſtud, quod ſolum impedit, ne is per quem contracta eſt affinitas ſine peccato poſſit exigere debitum, quod minus eſt; præterea conſilium ſuſtulit tertium, & quartum gradum in omnibus.

DE DISPENSATIONIBVS in gradibus prohibitis.

Declarationes Sacræ Congregationis.

SECTIO VII.

121. Intra gradus prohibitos quarto, & quinto gradu coniuncti non prohibentur, quia inuicem contrahere poſſint. Idem dicendum, ſi eſſent coniuncti in tertio & quinto gradu, non enim comprehenduntur ſub iſto decreto, & ſic non indigent diſpenſatione.

122. Si qui intra gradus prohibitos ſcienter matrimonium. Qui ſe cognouerunt carnaliter, ſine tractatu & cogitatione matrimonij, poſtea volentes matrimonium contrahere, & petentes ſecum diſpenſari in aliquo impedimento, & tacentes carnaliter ſe cognouiſſe, ſi obtinent ex aliqua cauſa iam probata diſpenſationem, poteſt dici obreptitia, aut ſubreptitia, & ſic nullam obtinuiſſe ex eo ſolo, quia non narrauerunt cognitionem carnalem.

123. Spe diſpenſationis. Quando ſcilicet impedi-

pdimentum prouenit ex conſanguinitate, & ánitate, non autem ex impedimento iuſtitiæ blicæ honeſtatis, ad quod prohibitio non ſe tendit.

114. Sic enim indigent noua diſpenſatione, iobtinuerunt literas, & eis non præſentatis; el quia nuncium habuerunt diſpenſationem iiſſe obtentam, vel ſupplicationem datam, ontraxerunt, vel ſe carnaliter cognouerunt.

115. Quod ſi ignoranter. De petitione eoum, qui contractis ſponſalibus, poſt publicaam tamen confirmationem Concilij denunciandi neceſſitatem in matrimonio non ſeruatam, in poſtulatione diſpenſationis expreſſerunt, vt ipſi dicunt, errore agentium, ante Concilij Trid. confirmationem eſſe facta ſponſalia, non conceditur diſpenſatio.

116. Si vero ſolemnitatibus. Illis, qui ignorantes gradum poſt Calendas Maij 1564. petentes diſpenſationem in locis, vbi non eſſet publicatum decretum de clandeſtinis matrimonijs cen. fuerunt eam dandam eſſe gratis: hoc locum habet in compoſitionibus, non in mercede, quæ ſoluitur ob expeditionem bullarum.

117. Probabilem ignorantiam Non debentur diſpenſationes matrimoniales ſub prætextu ignorantiæ decretorum Concilij, ſi hæc ignorantia fuerit poſt Calendas Maij, ſed tamen intelligatur ex narratione facti.

128. Cum ijs, qui poſt Calendas Maij, ignorantes contraxerunt in tertio vel quarto gradu, & allegatur, quod non fuerit publicatum in parochia ſua decretum de Reformatione matrimon. diſpenſari poteſt.

129. Placuit quod tertium tantum, qui ignorantes gradum non clandeſtine contraxerunt poſt Concilij confirmationem; dum tamen eorum ignorantia probabilis fuerit. Item pro ijs, qui ignorantes contraxerunt, aut in tertio aut quarto modo factis probationibus iuxta formam Concilij Tridentini habetur notitia impedimenti.

130. Pro ijs etiam qui in tertio, aut quarto gradu propter anguſtiam loci, aut quod non inueniuntur paris conditionis: ſimiliter, qui vult ducere in vxorem ſibi attinentem pauperem conſtituendo illi dotem, aut etiam pro ſedandis litibus aut diſcordijs, contrahere volunt, viſæ fuerunt legitimæ cauſæ ad diſpenſandum de contrahentibus, dummodo gratis prorſus, & in tertio maturius procedatur.

131. Idem ſeruandum eſt in caſibus ſupradictis, in matrimonijs per verba de futuro publicatis, præcedentibus, aut ſubſecutis oſculis, aut per fidei, vel munerum dationem, quæ in nonnullis prouincijs vim habent matrimonij contracti per verba de præſenti. Placuit dum huiuſmodi ſponſalia contracta ſint ante confirmationem Concilij, & fuerint proclamata interuenientibus aliquibus ſupradictis actibus, etiamſi de tertio gradu, qui poſſunt accipi, componendas fore.

Sed non poſſunt cogi iſti, qui contraxerunt ad petendam diſpenſationem, etiamſi matrimonium eſſet conſummatum, ſi nollent petere, & vellent reſilire, vel alter eorum.

132. Et gratis diſpenſari poterit. Decretum Con-

Concilij, quod ait diſpenſationes gratis concedantur, habet locum in compoſitionibus, non in mercede, quæ ſoluitur propter expeditionem bullarum ex congregationis ſententia.

Gratis adeo diſpenſationes matrimoniales concedendæ ſunt, quod etiam Ordinarij, quibus iſtæ diſpenſationes remittuntur, ſuum officium gratis præſtant, vt nec ipſe Vicarius aliquid ſuſcipiat pro mercede; notarius vero examinando teſtes, & ſumendo cæteras informationes, quartam partem auri ſeu ducati accipere poſſit, pro literis vero abſolutionum, & diſpenſationum in foro conſcientiæ tantum, nihil à quoquam accipi poſſit, vt Romæ fit.

133. In contrahendis matrimonijs. Contrahentes in gradibus prohibitis, quando dubitatur an ſint in quarto vel quinto, Arbitrio Ordinarij hoc relinquitur, vt credat illis teſtibus, & probationibus, quæ ei magis probare videntur.

134. Congregatio tamen idem cenſuit in ſponſalibus.

Idque ex cauſa. Cauſa eſt legitima, ſi dos non eſſet competens, in quarto tamen gradu.

135. Pro diſpenſatione in quarto gradu conſanguinitatis ſufficit, quod omni adhibita diligentia, mulier, cum qua diſpenſatur, non inueniat alium virum parem, cui nubere poſſit.

136. Iuſta cauſa diſpenſationis matrimonialis eſt, cauſa dotis incompetentis; & ſatis eſt ſi eo in loco in quo mulier habitat, ipſam diligentiam adhibeat in perquirendo virum parem, à quo cum tali dote in matrimonium duceretur, neque tamen inuenerit.

137. S.D.N. ex ſententia Congregationis reſpondet, diſpenſationem ſubreptitie obtentam non videri, cum in ſupplici libello dictum fuit de loci anguſtia. ſi modo verum eſt Oratrices in eo loco, vbi contrahendum ſit matrimonium, viros ſibi non conſanguineos paris conditionis, quibus nubant inuenire non poſſe.

138. Cauſæ legitimæ diſpenſandi in gradibus prohibitis ſunt hæ anguſtia loci, quando non inueniuntur paris conditionis, quando diues vult ducere pauperem, vel indotatam conſtituendo illi dotem, quando vult ducere ob lites & inimicitias ſedandas.

139. Quando diſpenſatio conceditur ob incompetentiam dotis, ſufficit, quod iſta incompetentia ſit reſpectu perſonarum, quæ degunt in loco mulieris; ideo ſi in loco vicino eſſent aliqui non coniuncti, qui mulierem cum ſua parua dote acciperent, per hoc diſpenſatio non vitiatur.

140. Cardinales Concilij Tridentini habent facultatem à Papa declarandi quæ ſunt cauſæ diſpenſationis matrimonialis, & quo ſenſu ſunt illæ accipiendæ; cauſa vero dotis non ſufficientis eſt iuſta, vt quis in quarto conſanguinitatis gradu diſpenſari poſſit, pro cuius verificatione ſufficit, ſi in eo loco, in quo mulier habitat, ipſa diligentiam adhibeat in perquirendo virum parem, à quo cum tali dote in matrimonium ducatur, neque tamen inueniat.

141. Qui contraxerunt in tertio & quarto gradu etiam poſt confirmationem Concilij, antequam tamē illius confirmatio innoteſceret, poterunt ſimpliciter diſpenſari. 142.

142. In ciuitatibus etiam, aut locis vbi ob ciuium paucitatem, vel quia pauca pars illorum inter ſe cognatione coniuncta non eſt, ita vt difficile cum alijs matrimonium contrahere poſſint, erit hæc iuſta cauſa cum illis diſpenſandi in quarto, & quandoque in tertio.

143. Qui contraxerunt ſponſalia ante Concilij confirmationem, cum eſſent in gradu prohibito & tunc volunt contrahere matrimonium, non poterunt abſque cauſa diſpenſari: cauſa idonea videtur ſi conuerſatio cum ſponſa, aut publicatio ſponſalium præceſſerit, aut quid ſimile præter alias cauſas à iure receptas.

144. Et gratis concedantur. Gratis adeo diſpenſationes matrimoniales ſunt, quod etiam Ordinarij, quibus iſtæ diſpenſationes committuntur ſuum officium gratis præſtare debeant, examinando teſtes & ſumendo cæteras informationes.

145. Vicarius Epiſcopi nihil prorſus poteſt accipere, ſiue pro laboribus in ſtudendo proceſſu, ſiue pro decreto ſuper diſpenſationibus matrimonialibus habitis à Sancta Sede Apoſtolica.

146. In ſecundo gradu nunquam Pius V. declarauit hoc intelligi de gradibus affinitatis & conſanguinitatis: Congregatio tamen idem cenſuit in ſponſalibus.

147. Decretum fuit in Congregatione capitulo tertio, ſupra loqui de ſponſalibus de futuro, iuxta bullam Pij V. ad Romanum anni 1568. prima Iulij, textum vero loqui de matrimonio contracto & conſummato, quia verba contextus id ita eſſe oſtendunt. De matrimonio vero

raro tantum nihil haberi in hoc Concilio Tridentino, ſed illud prout de iure eſſe maius quoddam impedimentum, quin ſint ſponſalia, & idcirco remittendum iuris diſpoſitioni, & prudentiæ Sancti Domini Noſtri, qui pro rerum & cauſarum varietate prouidebit ſingulis caſibus.

148. Cum ijs, qui contraxerunt in ſecundo ante ætatem poſt Concilij confirmationem ſub ſpe diſpenſationis obtinendæ, & præſertim ſi venerunt ad curiam, atque agere cœperunt pœnitentiam ſalutarem, ipſis impoſitam, videtur diſpenſandum eſſe, etiamſi nulla ſignata ſit ſupplicatio.

149. Congregatio Cardinalium Concilij cenſuit diſpenſationem ſubreptitiam, ſi inter conſanguineos vel affines, vel ſpirituali cognatione coniunctos carnalis copula præceſſiſſet, cuius mentionem in ſupplicatione non feciſſent, propterea quod tales conſanguinei, & affines, aut cognati ſpirituales per hanc carnalem copulam redditi ſunt inhabiles ad contrahendum matrimonium, eo quod dicuntur commiſiſſe incœſtum, quod impedit incœſtuoſos contrahere matrimonium: ideo pro tali validitate diſpenſationis ſuper gradu, neceſſariam eſſe de iure expreſſionem copulæ carnalis, prout ſtylus curiæ obſeruat.

150. Facta relatione ſanctiſſimo in Conſiſtorio, Sanctitas ſua viſa eſt annuere conceſſionem iſtarum diſpenſationum pro ijs, qui ſe carnaliter cognouerunt prout ante ſolita erat, cum iſta

ex-

expreſſione copulæ, etiamſi non exprimeretur, quod publica facta eſſet.

151. Si poſt impetratas litteras diſpenſationis ante illarum præſentationem & decretum Ordinarij, ſe cognouerunt carnaliter, nullis factis, aut adhibitis ſolemnitatibus committantur Ordinario; quod ſi dictæ literæ diſpenſationis ſibi præſentabuntur, & cauſa in eis expreſſa probabitur legitima coram ſe, ac quod Oratores poſt impetratas literas ſe cognouerunt, diſpenſet cum eis, iniuncta tamen ipſis ſalutari pœnitentia propter inceſtum arbitrio ſuo.

Quod ſi tales contraxerunt coram Parocho habita notitia obtentæ diſpenſationis, & ſe carnaliter cognouerunt, committitur vt ſupra, & additur, & punito parocho, qui non ſeruata forma Concilij coniunxerit oratores in matrimonium, & grauius ſi tunc ſciuit illos in gradu prohibito ſe attinere, nec literas diſpenſationis vidit.

152. Qui Romam miſerunt pro diſpenſatione & habito nuncio quod literæ fuerunt expeditæ, contraxerunt, vel ſe cognouerunt, & ita verum eſt fuiſſe expeditas, & habere datas ante contractum, vel commiſſionem, dandas diſpenſationes eſſe Congreg. Cardinalium cenſuit.

153. Idem viſum eſt etiam quod literæ non eſſent expeditæ, ſed ſupplicatio ſignata, data, & ex toto expedita.

154. Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini cenſuit diſpenſationem reddi nullam, ex copula præcedente diſpenſationem, ſi de ea

non fuerit facta mentio in ſupplicatione, copulam vero ſuperuenientem poſt diſpenſationem ab Ordinario factam, non impedire matrimonij validitatem.

155. Epiſcopus auctoritate Ordinaria non habet facultatem in gradibus affinitatis, ſeu conſanguinitatis à iure prohibitis contrahentes matrimonia diſpenſandi.

156. Qui contraxerunt in terio vel quarto gradu etiam poſt confirmationem Concilij prius tamen, quam illis innoteſceret, confirmatio, poſſunt ſimpliciter diſpenſari etiam in ciuitatibus vel locis, vbi propter paucitatem ciuium, vel tantum magna pars illorum inter ſe cognatione coniuncta eſt, ſolent diſpenſari; cauſa vero diſpenſandi in ſponſalibus ante Confirmationem Concilij, cum eſſent in gradu prohibito, eſt conuerſatio cum ſponſa, aut præcedens publicatio ſponſalium; ſic Congregatio cenſuit matrimonium contractum per verba de præſenti de anno 1566. circa decimum vel vndecimum annum ætatis mulieris, in reliquis ſeruata forma Concilij Tridentini ſubſequuta carnali copula; & ex tunc, ac ſimul cum viro cohabitatione per multos annos an hodie poſt legitimam ætatem ipſius mulieris tranſeat in verum & validum matrimonium eadem forma dicti Concilij Tridentini non adhibita? R. Congregatio Concilij cenſuit non tranſire, niſi iterum coram Parocho proprio contrahant, per verba de præſenti iuxta formam Concilij ſi modo tempore aduenientis pubertatis mulieris ante copulam publicatum fuerat in parochia contrahentium

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

hentium hoc decretum Concilij & elapſi erant triginta dies à prima publicatione ſic etiam ſæpius reſpondet. Congregatio in caſu etiam quo mulier habebat circiter duodecim annos, & ſic videbatur proxima pubertati, quæ cohabitauit quatuor annos cum viro, ſed non ſe cognouerunt carnaliter. Prætendebatur enim mulierem eſſe arctam, cuius cauſa fuit diſſolutum matrimonium, deinde inuenit, qui reſerauit ſeras. Vir repetebat mulierem ex capitulo fraternitatis, de frigid. & maleficijs. Illa noluit redire; ſed oppoſuit de nullitate matrimonij.

FINIS.